

SEKSYEN 6

Sektor Awam Disatukan

73 SEKTOR AWAM DISATUKAN

74 KERAJAAN AM

75 KERAJAAN NEGERI

**76 SYARIKAT AWAM BUKAN
KEWANGAN**

SEKSYEN 6

Sektor Awam Disatukan

Sektor Awam Disatukan

Sektor awam disatukan (CPS) di Malaysia terdiri daripada unit kerajaan am dan syarikat awam bukan kewangan (SABK). Pelaporan kedudukan kewangan CPS bertujuan menganggar saiz sektor awam, mengukur kesan aktiviti CPS ke atas ekonomi dan mengenal pasti sumber risiko fiskal. Dari segi penilaian global, hanya data kerajaan am dan sektor awam boleh dibandingkan di peringkat antarabangsa. CPS memerlukan semua pindahan dan pinjaman bersih di antara setiap unit sektor awam diasingkan untuk menggambarkan kedudukan kewangan sebagai satu entiti.

Walau bagaimanapun, penilaian prestasi kewangan kerajaan am berbeza dengan SABK. Sebagai unit berorientasikan sosial, defisit lebih tinggi yang disebabkan oleh perbelanjaan pembangunan (DE) kerajaan am menunjukkan pelaburan modal lebih tinggi

untuk manfaat sosioekonomi. Bagi SABK yang bertujuan memaksimumkan keuntungan pula, peningkatan defisit menggambarkan perbelanjaan modal yang diklasifikasikan sebagai pelaburan dalam pembentukan aset bagi menjana pendapatan dalam penyata kedudukan kewangan.

Kedudukan kewangan CPS pada 2020 dijangka mencatat lebih semasa lebih rendah sebanyak RM65 bilion (2019: RM77.5 bilion). Penurunan ini sebahagian besarnya disebabkan oleh pengurangan lebih semasa SABK sebanyak 33.1% kepada RM85.3 bilion terutamanya disebabkan pengurangan hasil SABK berikutan pandemik COVID-19. Di samping itu, DE sektor awam disatukan diunjur kekal sekitar RM132 bilion. Selepas semua transaksi antara unit diasingkan, defisit keseluruhan CPS dijangka meningkat ketara kepada RM105 bilion atau 7.3% daripada Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) pada 2020 (2019: RM54.9 bilion; 3.6%).

JADUAL 6.1 Kedudukan Kewangan Sektor Awam Disatukan, 2019 – 2021

	RM JUTA			PERUBAHAN (%)		
	2019	2020 ²	2021 ³	2019	2020 ²	2021 ³
Hasil	248,052	244,153	261,033	2.9	-1.6	6.9
Perbelanjaan mengurus	298,095	264,423	273,614	12.1	-11.3	3.5
Baki semasa	-50,043	-20,270	-12,581	100.1	-59.5	-37.9
Baki semasa SABK	127,548	85,279	86,033	-0.5	-33.1	0.9
Baki semasa sektor awam	77,505	65,009	73,452			
Perbelanjaan pembangunan	132,434	131,987	154,189	-8.3	-0.3	16.8
Kerajaan am	57,089	56,857	75,015	-10.3	-0.4	31.9
SABK	75,345	75,130	79,174	-6.8	-0.3	5.4
Kumpulan Wang COVID-19 ¹	-	38,000	17,000			-55.3
Baki keseluruhan	-54,929	-104,978	-97,737			
% kepada KDNK	-3.6	-7.3	-6.2			

¹ Kumpulan wang amanah khusus di bawah Akta Langkah-langkah Sementara Bagi Pembiayaan Kerajaan (Penyakit Koronavirus 2019 (COVID-19)) 2020 untuk membiayai pakej rangsangan dan pemulihan ekonomi

² Anggaran disemak

³ Anggaran belanjawan tidak termasuk langkah Belanjawan 2021

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Kerajaan Am

Kerajaan am merujuk kepada unit institusi yang melaksanakan fungsi ekonomi utama kerajaan.¹ Fungsi kerajaan am termasuk menyediakan barangan dan perkhidmatan kepada komuniti terutamanya secara bukan komersial, mengagihkan semula pendapatan dan kekayaan serta membiayai aktiviti terutamanya melalui cukai atau pindahan. Sektor kerajaan am di Malaysia merangkumi Kerajaan Persekutuan, kerajaan negeri, kerajaan tempatan dan badan berkanun Persekutuan.² Pelaporan kedudukan kewangan kerajaan am bertujuan untuk menilai prestasi dan impak keseluruhan operasi kerajaan ke atas ekonomi.

Hasil disatukan kerajaan am pada 2020 dianggar berkurang sebanyak 10.5% kepada RM288.1 bilion. Peruntukan perbelanjaan mengurus (OE) disatukan juga mencatat penurunan sebanyak 11.3% kepada RM264.7 bilion. Penurunan ini disebabkan oleh pengurangan hasil dan OE Kerajaan Persekutuan, menyebabkan lebih semasa lebih rendah sebanyak RM23.4 bilion (2019: RM23.7 bilion). Peruntukan DE disatukan juga dijangka berkurang secara marginal

sebanyak 0.7% kepada RM56.9 bilion terutamanya disebabkan DE Kerajaan Persekutuan yang lebih rendah. Walau bagaimanapun, perbelanjaan keseluruhan dijangka meningkat kepada RM359.6 bilion (2019: RM318.6 bilion, tidak termasuk bayaran balik cukai) disebabkan perbelanjaan tambahan Kerajaan Persekutuan di bawah Kumpulan Wang COVID-19 yang baharu ditubuhkan bagi pakej rangsangan dan pelan pemulihan ekonomi. Sehubungan itu, selepas semua pindahan dan pinjaman bersih antara unit diasingkan, defisit keseluruhan kerajaan am dijangka meningkat kepada RM71.5 bilion atau 5% daripada KDNK pada 2020.

Defisit keseluruhan kerajaan am dibiayai terutamanya oleh pinjaman Kerajaan Persekutuan dan rizab terkumpul. Di bawah peruntukan undang-undang, semua kerajaan negeri³ dan badan berkanun Persekutuan hanya boleh meminjam daripada atau dengan kelulusan Kerajaan Persekutuan. Kerajaan tempatan⁴ pula hanya boleh meminjam dengan kelulusan kerajaan negeri. Oleh itu, pendedahan terhadap risiko kredit kerajaan am adalah terkawal di peringkat Kerajaan Persekutuan.

JADUAL 6.2. *Kedudukan Kewangan Kerajaan Am Disatukan, 2019 – 2021*

	RM JUTA			PERUBAHAN (%)		
	2019	2020 ²	2021 ³	2019	2020 ²	2021 ³
Hasil	322,020	288,096	297,033	10.4	-10.5	3.1
Perbelanjaan mengurus	298,347	264,710	273,990	12.1	-11.3	3.5
Baki semasa	23,673	23,386	23,043			
Perbelanjaan pembangunan	57,285	56,869	75,409	-10.2	-0.7	32.6
Kumpulan Wang COVID-19 ¹	-	38,000	17,000			-55.3
Baki keseluruhan	-33,612	-71,483	-69,366			
% kepada KDNK	-2.2	-5.0	-4.4			

¹ Kumpulan wang amanah khusus di bawah Akta Langkah-langkah Sementara Bagi Pembiayaan Kerajaan (Penyakit Koronavirus 2019 (COVID-19)) 2020 untuk membiayai pakej rangsangan dan pemulihan ekonomi

² Anggaran disemak

³ Anggaran belanjawan tidak termasuk langkah Belanjawan 2021

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

¹ *Government Finance Statistics Manual (GFSM) 2014* oleh Tabung Kewangan Antarabangsa (IMF).

² Badan berkanun Persekutuan ditadbir urus oleh akta tubuh masing-masing di bawah Kementerian Persekutuan untuk melaksanakan fungsi tertentu Kerajaan dalam pelbagai sektor termasuk pendidikan, kesihatan dan pertanian. Sebahagian besar hasil diperolehi melalui geran daripada Kerajaan Persekutuan.

³ Perkara 111 dan 112 Perlembagaan Persekutuan (kecuali Sabah dan Sarawak yang dibenarkan meminjam dengan kebenaran Bank Negara).

⁴ Seksyen 41 dan 42, Akta Kerajaan Tempatan 1976.

Kerajaan Negeri

Hasil disatukan bagi kerajaan negeri⁵ pada 2020 diunjur meningkat sebanyak 10.6% kepada RM33.6 bilion atau 2.3% daripada KDNK. Daripada jumlah tersebut, 79.9% atau RM26.9 bilion merupakan hasil janaan negeri yang sebahagian besarnya terdiri daripada cukai jualan, royalti petroleum, faedah pelaburan, premium tanah dan cukai tanah. Bakinya terdiri daripada pindahan dan geran oleh Kerajaan Persekutuan. Hasil janaan negeri ini dijangka melonjak 16.3% (2019: -7.1%) terutamanya disumbangkan oleh cukai jualan kerajaan negeri Sarawak ke atas produk petroleum. Sarawak, Sabah, Selangor, Terengganu dan Johor terus menjadi penyumbang utama kepada jumlah hasil janaan negeri mewakili 83.1% atau RM22.3 bilion.

Hasil cukai dianggar berjumlah RM8 bilion atau 23.9% daripada jumlah hasil disatukan. Cukai langsung yang sebahagian besarnya terdiri daripada cukai ke atas sumber asli seperti tanah, lombong dan perhutanan dijangka menyumbang RM3.4 bilion. Cukai tidak langsung diunjur sebanyak RM4.6 bilion atau 58% daripada hasil cukai terutamanya disumbangkan oleh cukai jualan⁶ di negeri Sarawak berjumlah RM3.5 bilion yang sebahagian besarnya dikenakan ke atas produk petroleum.

Hasil bukan cukai dijangka mencatat RM13 bilion atau 37.5% daripada jumlah hasil disatukan. Komponen utama hasil tersebut termasuk bayaran pampasan ke atas produk berkaitan petroleum berjumlah RM3.5 bilion, faedah pelaburan RM3.5 bilion serta premium tanah RM2.2 bilion. Terimaan bukan hasil pula berjumlah RM12.6 bilion yang sebahagian besarnya merangkumi geran daripada Kerajaan Persekutuan termasuk pemberian ikut kepala yang ditetapkan berdasarkan unjuran kependudukan tahunan, pemberian jalan Negeri, pemberian untuk membiayai perbelanjaan mengurus bagi jabatan di bawah

JADUAL 6.3. Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri Disatukan, 2019 - 2020

	RM JUTA		PERUBAHAN (%)	
	2019	2020 ¹	2019	2020 ¹
Hasil	30,349	33,563	-3.8	10.6
Perbelanjaan mengurus	11,895	14,278	0.2	20.0
Baki semasa	18,454	19,285		
Perbelanjaan pembangunan kasar	10,866	11,612	-17.0	6.9
Kumpulan Wang Pembangunan	10,829	11,421	-17.1	5.5
Kumpulan Wang Bekalan Air	37	191	32.1	416.2
Tolak: Terimaan balik pinjaman	753	990	163.3	31.5
Perbelanjaan pembangunan bersih	10,113	10,622	-21.1	5.0
Baki keseluruhan	8,341	8,663		
% kepada KDNK	0.6	0.6		

¹ Anggaran
Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

Senarai Bersama Perlembagaan Persekutuan, dan bayaran perkhidmatan bagi penglibatan penjawat awam negeri dalam projek pembangunan Kerajaan Persekutuan.

Jumlah perbelanjaan disatukan kerajaan negeri pada 2020 dijangka meningkat sebanyak 13.7% kepada RM25.9 bilion disebabkan peningkatan OE dan DE. Peruntukan OE disatukan diunjur bertambah sebanyak 20% kepada RM14.3 bilion (2019: 0.2%; RM11.9 bilion) terutamanya disebabkan oleh jumlah pindahan dan kenaikan bayaran tetap serta perbelanjaan perkhidmatan dan bekalan yang lebih tinggi. Peruntukan DE disatukan dijangka meningkat sebanyak 6.9% kepada RM11.6 bilion (2019: -17%; RM10.9 bilion).

Projek pembangunan utama yang dilaksanakan pada 2020 antaranya termasuk penyediaan

⁵ Tidak termasuk Wilayah Persekutuan.

⁶ Cukai jualan bagi Sabah dan Sarawak berada di bawah bidang kuasa kerajaan negeri dan merupakan salah satu sumber hasil negeri tersebut seperti termaktub dalam Bahagian V, Jadual Kesepuluh Perlembagaan Persekutuan: Sumber Tambahan Hasil Yang Diserahhkan Kepada Negeri Sabah dan Sarawak.

infrastruktur dan fasiliti awam di kawasan luar bandar Sarawak, pembinaan dan penaiktarafan jalan raya di Selangor, pembaikpulihan dan penaiktarafan loji rawatan air di Terengganu, serta pembangunan projek bekalan air di Terengganu dan Pahang. Projek lain termasuk pembangunan pusat pentadbiran di Terengganu dan pelaksanaan projek tebatan banjir di Pulau Pinang. Berdasarkan prestasi tersebut, kedudukan kewangan kerajaan negeri disatukan bagi 2020 dijangka mencatat lebihan semasa sebanyak RM19.3 bilion mewakili 57.5% daripada jumlah hasil disatukan. Baki keseluruhan kerajaan negeri dianggar turut mencatat lebihan RM8.7 bilion atau 0.6% daripada KDNK.

Syarikat Awam Bukan Kewangan

Kedudukan kewangan disatukan bagi SABK dijangka mencatat lebihan semasa yang lebih rendah sebanyak RM41.6 bilion pada 2020 (2019: RM54.1 bilion). Penurunan lebihan semasa ini disebabkan oleh pengurangan yang lebih tinggi dalam kutipan hasil berbanding perbelanjaan semasa berikutan persekitaran pasaran yang lemah dan rasionalisasi kos. Penurunan ini juga susulan kejatuhan harga minyak mentah dunia dan aktiviti ekonomi

JADUAL 6.4. Kedudukan Kewangan SABK¹ Disatukan, 2019 - 2020

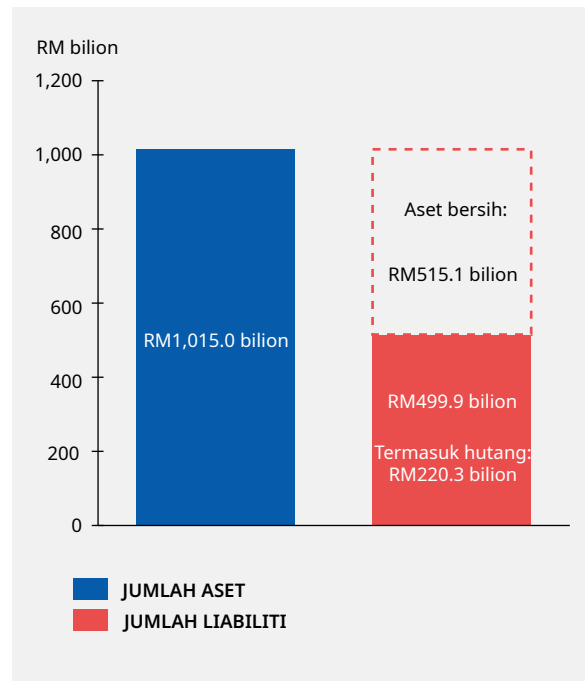
	RM JUTA		PERUBAHAN (%)	
	2019	2020 ²	2019	2020 ²
Hasil	386,490	319,917	-2.2	-17.2
Perbelanjaan semasa	332,439	278,280	4.7	-16.3
Baki semasa	54,051	41,637		
Perbelanjaan modal	75,345	75,130	-6.8	-0.3
Baki keseluruhan	-21,294	-33,493		
% kepada KDNK	-1.4	-2.3		

¹ Merujuk kepada 28 SABK utama

² Anggaran

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia

RAJAH 6.1. Aset dan Liabiliti SABK, Akhir 2019

Sumber: Kementerian Kewangan Malaysia.

yang lebih perlahan akibat daripada sekatan pergerakan global yang telah memberi kesan ke atas prestasi kewangan SABK. Sehubungan itu, defisit keseluruhan bagi 2020 dianggar mencatat sebanyak RM33.5 bilion (2019: RM21.3 bilion) atau 2.3% daripada KDNK.

Pertumbuhan ekonomi yang lebih perlahan dan kejatuhan harga minyak mentah dunia merupakan faktor utama yang telah mempengaruhi penurunan jumlah hasil disatukan SABK sebanyak 17.2% kepada RM319.9 bilion atau 22.2% daripada KDNK. Pada 2020, kebanyakan subsektor ekonomi beroperasi di bawah kapasiti akibat ketersediaan pekerja dan bahan mentah yang terhad kesan daripada kawalan pergerakan seterusnya menyebabkan pengeluaran yang lebih rendah. Walau bagaimanapun, subsektor telekomunikasi dan tenaga dijangka merekodkan hasil yang lebih baik disokong oleh peningkatan permintaan pengguna bagi pembelian barang keperluan dan perkhidmatan dalam talian serta penggunaan internet dan utiliti yang lebih tinggi susulan inisiatif persekitaran kerja jarak jauh dalam norma baharu.

Jumlah perbelanjaan SABK bagi 2020 dijangka mengalami penyusutan kepada RM353.4 bilion atau 24.6% daripada KDNK disebabkan oleh perbelanjaan semasa yang lebih rendah sebanyak 16.3% kepada RM278.3 bilion. Bagi tahun ini, kebanyakan SABK telah mengambil langkah kawalan kewangan yang signifikan dan mengkaji semula strategi perniagaan syarikat akibat jangkaan pengurangan kutipan hasil 2020. Langkah ini termasuk pengurangan kos operasi dan kos input untuk memastikan kelangsungan perniagaan. Antara industri yang paling terjejas termasuk syarikat penerbangan, logistik, pengangkutan, pelancongan, minyak dan gas serta sektor pembinaan. Perbelanjaan

modal pula dianggar stabil pada RM75.1 bilion seiring dengan pelan pelaburan semasa syarikat.

Dalam menghadapi persekitaran pasaran yang mencabar, SABK terus komited untuk memastikan kelangsungan syarikat di samping meneruskan usaha untuk memulihkan prestasi kewangan. Walaupun mendepani pandemik COVID-19, namun SABK akan meneruskan pelaksanaan projek utama seperti projek pembangunan gas di Sabah dan Sarawak, Transit Aliran Massa 2 (MRT2), Transit Aliran Ringan 3 dan peningkatan taraf digital. Pelaksanaan projek ini sejajar dengan usaha Kerajaan untuk memulihkan ekonomi.

